

VENDIM
Nr. 102, datë 26.6.2019

**MBI MIRATIMIN E “PROPOZIMIT TË TË GJITHA OST-ve TË EVROPËS
KONTINENTALE PËR KARAKTERISTIKAT SHITESË TË REZERVAVE TË
MBAJTJES SË FREKUENCËS (FCR) NË PËRPUTHJE ME NENIN 154 (2) TË
RREGULLORES SË KOMISIONIT (BE) 2017/1485 TË DATËS 2 GUSHT 2017 QË
PËRCAKTON NJË UDHËZUES PËR OPERIMIN E SISTEMIT TË
TRANSMETIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE”**

Në mbështetje të nenit 7, pika 2 dhe 3; nenit 16; nenit 19, germa “e”, nenit 23, pika 1, germa “a”; nenit 56 dhe nenit 67, të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike” i ndryshuar; nenit 167 të “Kodit të Transmetimit” të miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 186, datë 10.11.2017, si dhe nenit 15 dhe 26 të “Rregullave të organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE-s”, miratuar me vendimin nr. 96, datë 17.6.2016, të bordit të ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 26.6.2019, mbasi shqyrtoi propozimin e drejtorive teknike mbi miratimin e “Propozimit të të gjitha OST-ve të Evropës Kontinentale për karakteristikat shtesë të Rezervave të Mbjajtjes së Frekuencës (FCR) në përputhje me nenin 154 (2) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/1485 të datës 2 gusht 2017 që përcakton një udhëzues për operimin e Sistemit të Transmetimit të Energjisë Elektrike”.

konstatoi se:

- OST sh.a., në shkresën me nr. 2060 prot., datë 15.3.2019, ka paraqitur në ERE për miratim “Propozimin e të gjitha OST-ve të Evropës Kontinentale për karakteristikat shtesë të Rezervave të Mbjajtjes së Frekuencës (FCR), në përputhje me nenin 154 (2) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/1485 të datës 2 gusht 2017, që përcakton një udhëzues për Operimin e Sistemit të Transmetimit të Energjisë Elektrike, së bashku me dokumentin shpjegues për karakteristikat shtesë të rezervave për kontrollin e frekuencës”.

Ky propozim vjen në zbatim të dispozitave të nenit 7 dhe nenit 19, si dhe nenit 67 të ligjit nr. 43/2015 “Për sektorin e energjisë elektrike” i ndryshuar, dhe në përmbushje të detyrimeve të përcaktuara në Kodin e Transmetimit të energjisë elektrike, të miratuar me vendim të bordit të ERE-s nr. 186 datë 10.11.2017, përkatësisht neni 167 “Sigurimi i FCR-së”.

- “Rezervat e mbajtjes së frekuencës” ose “FCR” nënkupton rezervat e fuqisë aktive të disponueshme për të mbajtur frekuencën e sistemit pas shfaqjes së një çekuilibrimi.

Ky dokument vjen si propozim i përbashkët i zhvilluar nga të gjithë Operatorët e Sistemit të Transmetimit të zonës sinkron të Evropës Kontinentale në lidhje me zhvillimin e karakteristikave shtesë të rezervave për mbajtjen e frekuencës, neni 154 (2) i Rregullores së Komisionit BE 2017/1485 të datës 2 gusht 2017, që përcakton një udhëzues mbi Operimin e Sistemit të Transmetimit të Energjisë Elektrike.

- Bordi i ERE-s me vendimin nr. 73, datë 10.5.2019 vendosi të fillojë procedurën për miratimin e propozimit të të gjithë OST-ve të Evropës kontinentale për karakteristikat shtesë të FCR-së në përputhje me nenin 154 (2) të Rregullores së Komisionit të BE 2017/1485 të datës 2 gusht 2017, që përcakton një udhëzues për Operimin e Sistemit të Transmetimit të Energjisë Elektrike.

- Shoqëria OST sh.a., në shkresën me nr. 2060/1 prot., datë 23.5.2019, regjistruar me nr. 232/2 prot., hyrës, datë 24.5.2019, ka dërguar në ERE një përkthim të përditësuar të Propozimit të të gjitha OST-ve të Evropës Kontinentale për karakteristikat shtesë të FCR-së në përputhje me nenin 154 (2) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/1485 të datës 2 gusht 2017, për krijimin e një udhëzuesi mbi Operimin e Sistemit të Transmetimit të Energjisë.

- Në shkresën me nr. 232/1 prot., datë 14.5.2019, ERE i ka dërguar Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë dhe Autoritetit të Konkurrencës “Draftpropozimin e të gjitha

OST-ve të Evropës Kontinentale për karakteristikat shitesë të FCR-së në përputhje me nenin 154 (2) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/1485 të datës 2 gusht 2017, për krijimin e një udhëzuesi mbi Operimin e Sistemit të Transmetimit të Energjisë”, për marrje mendimi, brenda 15 ditëve. Në përfundim të këtij afati nuk rezultoi ndonjë koment apo sugjerim nga këto subjekte, lidhur me sa kërkuar nga ERE-ja.

- Në vijim të kësaj vendimmarrje, ERE, me shkresën nr. 32/23, datë 13.5.2019, publikoi në median e shkruar njoftimin lidhur me fillimin e procedurave për shqyrtimin e këtij akti, në mënyrë që palët e interesuara të shprehin komente apo opinione të mundshme lidhur me këtë akt, sipas afateve të përcaktuara në procedurën përkatëse. Në përfundim të këtij afati nuk rezultoi ndonjë koment apo sugjerim, lidhur me sa kërkuar nga ERE-ja.

- Në shkresën me nr. 232/3 prot., datë 31.5.2019, ERE i ka dërguar vendimin e bordit me nr. 73, datë 10.5.2019, shoqërisë OST sh.a.

Për gjithë sa më sipër cituar, bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Miratimin e Propozimit të të gjitha OST-ve të Evropës Kontinentale për karakteristikat shitesë të Rezervave të Mbjajtjes së Frekuencës (FCR), në përputhje me nenin 154 (2) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/1485 të datës 2 gusht 2017, që përcakton një udhëzues për Operimin e Sistemit të Transmetimit të Energjisë Elektrike. (Bashkëlidhur)

2. Versioni në gjuhën e origjinës (anglisht), ka përparësi në rast mosdakordësie në interpretim nga palët, të versionit Shqip.

3. Drejtoria Juridike dhe e Mbrojtjes së Konsumatorit, do të njoftojë OST sh.a., dhe palët e interesuara, për vendimin e bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

Për këtë vendim mund të kërkohet rishikim brenda 7 ditëve kalendarike, si dhe mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti

MATERIAL SHPJEGUES PËR KARAKTERISTIKAT SHITESË TË REZERVAVE TË MBAJTJES SË FREKUENCËS 20.2.2019

SHPJEGIME

Në rast të disbalancave në sistem dhe devijimeve respektive të frekuencës së sistemit, aktivizohet FCR-ja për të stabilizuar sistemin. Për një stabilizim efektiv, FCR-ja duhet të jetë mjaftueshëm e shpejtë për të shmangur devijimet e papranueshme (dinamike) të frekuencës së sistemit. Kështu, aktivizimi duhet të fillojë sa më shpejt të jetë i mundur pas shfaqjes së devijimit. Pavarësisht kësaj, në varësi të teknologjisë së përdorur të njësive që sigurojnë FCR-në, pak vonesë në aktivizimin fizik është e pashmangshme. Për t'u siguruar që kjo vonesë kohe mbetet brenda kufijve të lejuar, nuk duhet të tejkalohet vonesa maksimale. Nga OST-ja mund të jepen “përjashtime” në rast se vonesa është tejkaluar vetëm pak më shumë për shkak të teknologjisë së përdorur. Megjithatë, nëse bazuar në teknologjinë e zbatuar është e mundur përgjigje më e shpejtë, për të kontribuar sa më efektivisht në stabilizimin e sistemit, ajo nuk duhet vonuar artificialisht.

Lidhur me nenin 3.2

Meqenëse FCR-ja është komponentja themelore për stabilizimin e frekuencës së sistemit, është me rëndësi të veçantë që siguriesit e FCR-së të sigurojnë mundësinë e lidhjes së njësive dhe grupeve të tyre siguroese të FCR-së përgjatë gjithë diapazonit të lejuar të frekuencës së sistemit në të cilën sistemi mund të funksionojë. Megjithatë, OST-të mund të kërkojnë shkyçjen e njësive ose grupeve që sigurojnë FCR-në nëse ato janë pjesë e skemës automatike të kontrollit në mbi-frekuencë për zonën përkatëse të LFC-së në përputhje me Rregulloren e Komisionit (BE) 2017/12196, neni 16 (3). Për shkak të teknologjive të ndryshme të njësive që sigurojnë FCR-në dhe niveleve të ndryshme të tensionit të mundshëm të lidhjes së këtyre njësive, është shumë e rëndësishme që, nga njëra anë të kërkojnë tarimet e parametrave përkatës të njësive siguroese të FCR-së dhe nga ana tjetër, të merren parasysh konceptet e mundshme të shkyçjes së ngarkesës së OSSh-ve. Edhe nëse këto koncepte të shkyçjes së ngarkesës nga OSSh-ja zakonisht tentojnë të shkyçin vetëm degë të ngarkesës në rastin e frekuencës së ulët, njësitë siguroese të FCR-së gjithashtu mund të ndikohen, duke sjellë një humbje të kapacitetit të FCR-së. Kështu, do të nevojitet bashkëpunim i ngushtë me OSSh-të përkatëse.

Lidhur me nenin 3.3

Kategorizimi në LER ose jo- LER:

SO GL paraqet kategorizimin e grupeve ose njësive siguroese të FCR-s në LER (për Rezervuarin e Kufizuar të Energjisë) dhe jo-LER.

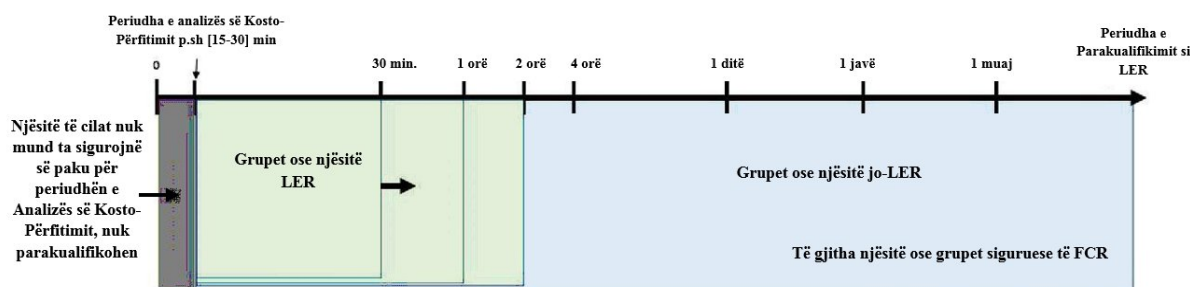
Vetëm për njësitë ose grupet me Rezervuar të Kufizuar të Energjisë (LER), nga SO GL lejohet të ndalojnë sigurimin e FCR-s pas kalimit në gjendje alarmi kur iu shteron rezervuari, por jo para se të kalojë një periudhë e caktuar kohe ndërmjet 15 min. dhe 30 min. Periudha minimale e kohës do të përcaktohet sipas metodologjisë së analizës së kosto-përfitimit në përputhje me nenin 156 (6) të SO GL.

Njësitë ose grupet siguroese të FCR-s nga jo-LER, përkundrazi duhet të jenë në gjendje të sigurojnë FCR-në në mënyrë të vijueshme (d.m.th për një periudhë kohe të pacaktuar), pavarësisht nga gjendja e sistemit në përputhje me nenin 156 (7) të SO GL-së.

Nga një pikëpamje teknike, madje edhe hidrocentralet e mëdhenj me rezervuar të madh të rezervimit të energjisë, kanë një rezervuar energjie “të kufizuar” edhe pse mund të sigurojnë vazhdimisht për ditë ose muaj FCR-n, ata nuk mund të trajtohen si LER.

Prandaj, OST-të vendosën të bëjnë diferencimin midis LER dhe jo-LER, bazuar në përkufizimin e një periudhe minimale të sigurimit të plotë të FCR-së në mënyrë të vazhdueshme që do të zbatohet për kategorizimin ndërmjet grupeve ose njësive siguroese të FCR-s nga LER dhe jo-LER. Kjo periudhë minimale quhet “koha e parakualifikimit si LER”.

Siç tregohet në figurën e mëposhtme, në varësi të përkufizimit të kohës së parakualifikimit si LER, kuptohet mirë që sasia e njësive ose grupeve ofruese të FCR-s të kategorizuara si njësi LER do të ndryshojë.

Sa më e gjatë periudha e parakualifikimit si LER, aq më e madhe pjesëmarrja e grupeve ose njësive LER që OST-të realizojnë vëllimin e dimensionimit të FCR-s.

Meqë detyrimi për grupet ose njësitë LER për të siguruar FCR-n e plotë në gjendjen e alarmit është më e dobët krahasuar me grupet ose njësitë jo-LER, për sistemin ekziston risku i dhënies së përkufizimit si LER që do të nënkuptonte një pjesëmarrje më të lartë të grupeve ose njësive nga LER. Për të mbuluar këtë risk, OST-të marrin parasysh se periudha e parakualifikimit si LER duhet përcaktuar si periudha më e shkurtër e mundshme.

Nga ana tjetër, nga OST-të njihet që, për të garantuar aktivizimin e plotë të FCR-s pavarësisht nga gjendja e sistemit, periudha e parakualifikimit si LER duhet të jetë mjaftueshëm e gjatë sa për të mbuluar kohën e duhur të nevojshme për OSB-n për të kryer menaxhimin e rezervuarit të energjisë sipas termave dhe kushteve të tij lokale. Si terma dhe kushte lokale, OST-të i referohen çdo procesi lokal që mund të luajë rol në strategjinë e menaxhimit të rezervuarit të energjisë së OSB-s, siç janë rregullat lokale të tregut, rregullat lokale të skedulimit, rregullat lokale të transferimit të detyrimit të FCR-s dhe/ose rregullat lokale për kompensimet dhe ato mbështetëse. Në fakt, periudha e parakualifikimit si LER duhet të jetë mjaftueshëm e gjatë sa të mbulojë periudhën kohore (duke përfshirë çdo kohë paraprake) për të cilën një OSB nuk ka më aftësi për të kryer ndonjë veprim të menaxhimit të rezervuarit të energjisë (p.sh. periudha kohore për të cilën humbja e sigurimit të FCR-s nuk mund të kompensohet nga OSB-ja).

Duke marrë parasysh të gjitha kushtet lokale në Zonën Sinkrone të Evropës Kontinentale, periudha maksimale e kohës për të cilën një OSB nuk mundet të kompensojë shterimin e FCR-s së tij me anë të tregut të energjisë ose zhvendosjes së FCR-s në përputhje me nenin 156 (6) të SO GL-s është 2 orë (p.sh. në rastin e periudhës 1-orëshe të tregut me kohë paraprake 1 orë).

Kjo periudhë 2-orëshe bazohet në të njëjtat gjykime si periudha 2-orëshe në nenin 156 (13) të SO GL-s si periudha maksimale e lejuar (për Zonën Sinkrone të Evropës Kontinentale) për rikuperimin e rezervuarit në rast të shterimit pas një gjendje alarmi për një grup ose njësi siguruese të FCR-s nga LER.

Duke përcaktuar një periudhë parakualifikimi si LER, OST-të marrin parasysh të gjitha OSB-të në Zonën Sinkrone të Evropës Kontinentale, të cilët sipas termave dhe kushteve të tyre lokale, gjithmonë duhet të jenë në gjendje të garantojnë sigurimin e vazhdueshëm të FCR-s për njësitë ose grupet siguruese të FCR-s nga jo-LER, pavarësisht nga gjendja e sistemit.

Ky përkufizim është tërësisht në përputhje me metodologjinë e analizës së kosto-përfitimit sipas nenit 156 (11) të SO GL-s për të cilin vlerësohet risku i shterimit të FCR-s për Zonën Sinkrone, duke marrë parasysh që grupet dhe njësitë e sigurimit të FCR-s nga jo-LER janë gjithnjë të disponueshme, pavarësisht gjendjes së sistemit.

Për të qenë të qartë, një njësi konvencionale pa asnjë kufizim specifik të rezervuarit, si p.sh. njësia termike nuk do të dështojë asnjëherë në kriterin e parakualifikimit të ofrimit të FCR-s 2-orëshe (për shkak të shterimit të rezervuarit). Prandaj, njësi të tilla konvencionale nuk do të kategorizohen asnjëherë si LER sipas këtij përkufizimi.

Plotësimi i periudhës kohore prej 2-orëve konsiderohet si një kërkesë e zakonshme e parakualifikimit. Nga njësia ose grupi që ofron FCR-n duhet të provohet që kapaciteti i rezervuarit të tij të energjisë të jetë i mjaftueshëm për të lejuar aktivizimin e plotë të FCR-s në drejtimin si pozitiv ashtu edhe negativ. Aftësia arrihet vetëm nëse ka të paktën një nivel të rezervimit në rezervuarin e energjisë ku një aktivizim i plotë për periudhën e parakualifikimit si LER është i mundur si në drejtim pozitiv edhe në atë negativ. Gjatë klasifikimit të LER ose jo-LER, nuk do të merret parasysh efekti pozitiv i menaxhimit të rezervuarit të energjisë.

Figura në vijim ilustron dy shembuj të kërkesave të zbatueshme në rastin e një njësie ose grupi sigurores të FCR-s të përbërë nga objekte teknike me Rezervuarë të Kufizuar dhe të Pakufizuar të Energjisë, ose që njihen ndryshe si jo-LER dhe LER në përputhje me nenet 156 (7) dhe (8) e SO GL-s. Supozimet e përbashkëta për të dy konfigurimet janë (lart kundrejt fundit të figurës): të

njëjtat vëllime të përgjithshme të FCR-s, fuqia/teknologjia e secilit objekt teknik dhe gjendja e nivelit të rezervës së rezervuarit jo-LER të objektit teknik në fillim të periudhës kohore. Ndarja e sigurimit të FCR-s midis objekteve teknike dhe për pasojë, marxhina minimale e FCR-s së rezervuar në rezervuarin e pakufizuar të energjisë së objektit teknik ndryshon klasifikimin e njësive ose grupit sigurues të FCR-s.

Shembuj të ndarjes së sigurimit të FCR ndërmjet objekteve teknike

Mbështetja dinamike e FCR nga LER për njësitet konvencionale	Sigurimi i FCR totale	Shpërndarja e sigurimit të FCR në gjendje të qëndrueshme (p.sh. >30 sekonda)	Detyrat e objektit teknik	Klasifikimi i SO GL	Përshkrime shtesë për LER në tërësi
	≥100%	≥100%	Aktivizimi i plotë në gjendjen e qëndrueshme	Neni 156 (7) "Pa kufizim"	• Pa detyrime në gjendjen normale • Me kohë të papërcaktuar
		0%	Vetëm kompensimi dinamik i jo-LER (pa aktivizim në gjendje të qëndrueshme)		
Sigurimi i plotë i FCR nga LER	Sigurimi i FCR totale	Shpërndarja e sigurimit të FCR në gjendje të qëndrueshme (p.sh. >30 sekonda)	Detyrat e objektit teknik	Klasifikimi i SO GL	Përshkrime shtesë për LER në tërësi
	≥25%	0%	Aktivizim i vazhdueshëm vetëm në gjendje normale	Neni 156 (8) "Me kufizim"	• Zhvendosja e sigurimit në gjendje normale + "1, 25: 1, 00" ose zgjidhje të ngjashme • Me kohë të përcaktuar
		100%	Aktivizimi i plotë i FCR në gjendjen e qëndrueshme		

Shembuj: Supozimi i Shpërndarjes së sigurimit të FCR kundrejt devijimit të frekuencës prej 200 mHz

Në bazë të konfigurimit të treguar në pjesën e sipërme të figurës, objekti teknik me Rezervuar të Kufizuar të Energjisë (Sistemi i Rezervimit të Energjisë me Bateri ose BESS) është përgjegjës për kompensimin, plotësisht ose pjesërisht, të aktivizimit dinamik të FCR-s së gjeneratorit termoelektrik të lidhur me të. Ky aktivizim kryhet përgjithësisht gjatë frekuencave kalimtare dhe zëvendësohet tërësisht nga aktivizimi i plotë i gjeneratorit në atë regjim. Meqë, p.sh. për një devijim të zgjatur të frekuencës i gjithë sigurimi i FCR-s rezervohet në këtë të fundit, njësia ose grupi që ofron FCR-n nuk klasifikohet si LER në përputhje me nenin 156 (7) të SO GL-s. Sistemi BESS do të sigurojë disponueshmërinë e tij vetëm për të mbështetur dinamikën e sigurimit, dhe jo "përmbajtjen e energjisë" së sigurimit të FCR-s.

Në fakt, sipas konfigurimit të treguar në pjesën e poshtme të figurës, objekti teknik me Rezervuar të Kufizuar të Energjisë me Bateri (BESS) jep të gjithë FCR-n e siguruar të njësive ofruese të FCR-s. Meqenëse grupi konvencional rezervon një marxhinë të FCR-s më të vogël se ofrimi total i FCR-s (<100%), ky konfigurim kufizon aftësinë e njësive siguruese të FCR-s në rast të një aktivizimi të plotë për afatin e miratuar (nën supozimin e një gjendje të caktuar të rezervës në rezervuar).

Njësia siguruese e FCR-s atëherë klasifikohet si LER në përputhje me nenin 156 (8) të SO GL-s.

Neni 156 (9), (10) dhe (11) i SO GL-s zbatohet për njësitet ose grupet ofruese të FCR-s dhe në përputhje me nenin 156 (8), objekti teknik me Rezervuar të Kufizuar të Energjisë me Bateri (BESS) duhet të aktivizojë FCR-n e tij për sa kohë që vazhdon devijimi i frekuencës, përveç nëse rezervuari i tij i energjisë ka shteruar ose në drejtimin pozitiv ose negativ. Në këtë shembull, një marxhinë e FCR-s, e barabartë ose më e madhe se 25% e sigurimit, duhet të rezervohet në grupin konvencional në mënyrë që të garantojë aktivizim të vazhdueshëm të njësive siguruese të FCR-s në gjendje normale dhe në pajtim me nenin 156 (8), për aq kohë sa është e mundur.

Kërkesa parakualifikimi të mëtjshme për njësitet LER

Njësitet siguruese të FCR-s me rezervuar të kufizuar të energjisë në përgjithësi kanë riskun e

humbjes së kapacitetit efektiv të FCR-s në rast të devijimeve të frekuencës së sistemit që zgjasin më tepër për shkak të rezervuarëve të zbrazur. Kështu, koncepti i ngarkimit i bazuar në një shkëmbim të përcaktuar energjetik me rrjetin (menaxhimi i rezervuarit të energjisë), për njësi të tilla është thelbësore të garantojë aktivizimin siç duhet, veçanërisht në gjendjet e sistemit në limitet e sigurisë operationale. Në raste të jashtëzakonshme, kur njësi ose grupi ofrues i FCR-s nuk është teknikisht në gjendje të zbatojë menaxhimin e rezervuarit të energjisë (p.sh hidrocentralet), ose një sigures i FCR-së zgjedh të mos zbatojë menaxhimin e rezervuarit të energjisë, siguresi përkatës i FCR-s duhet të jetë në gjendje të kompensojë mungesën e mundshme të energjisë dhe rrjedhimisht mungesën e sigurimit të FCR-s, duke zhvendosur aktivizimin e FCR-s te grupet apo njësitë siguroese të disponueshme.

Gjendja normale me devijim frekuence më të madh se ± 50 mHz nënkupton shterimin e energjisë me ndikim të mundshëm në disponueshmërinë e energjisë për gjendjen e alarmit. Ofruesit e FCR-s duhet të marrin në konsideratë këto devijime frekuence para hyrjes në gjendjen e alarmit që të jenë të pajtueshëm me periudhën minimale të aktivizimit në përputhje me nenin 156 (9).

Duke qenë se gjendja normale përfshin një devijim frekuence konstant me një maksimum prej 49.99 mHz, rezervuari i energjisë mund të shterojë. Menaxhimi i rezervuarit të energjisë për njësitë ose grupet siguroese të FCR-s me rezervuar të kufizuar të energjisë merr në konsideratë këtë skenar në mënyrë që të garantojë aktivizim të vazhdueshëm të FCR-së. Prandaj, kërkohet një dimensionim i fuqisë shtesë prej 25% (50 mHz pjesëtuar me 200 mHz) për të lejuar sigurimin e vazhdueshëm të FCR-s gjatë aplikimit të menaxhimit të rezervuarit të energjisë. Megjithatë, kjo kërkesë përcaktohet vetëm për operimin e pavarur të njërive siguroese të FCR-s me rezervuar të kufizuar të energjisë, që nënkupton se operimi është plotësisht i ndarë nga njësitë e tjera që mund të sigurojnë menaxhimin e rezervuarit të energjisë për këtë njësi. Figura e mëposhtme tregon kërkesën për dimensionimin e energjisë shtesë prej 25%:

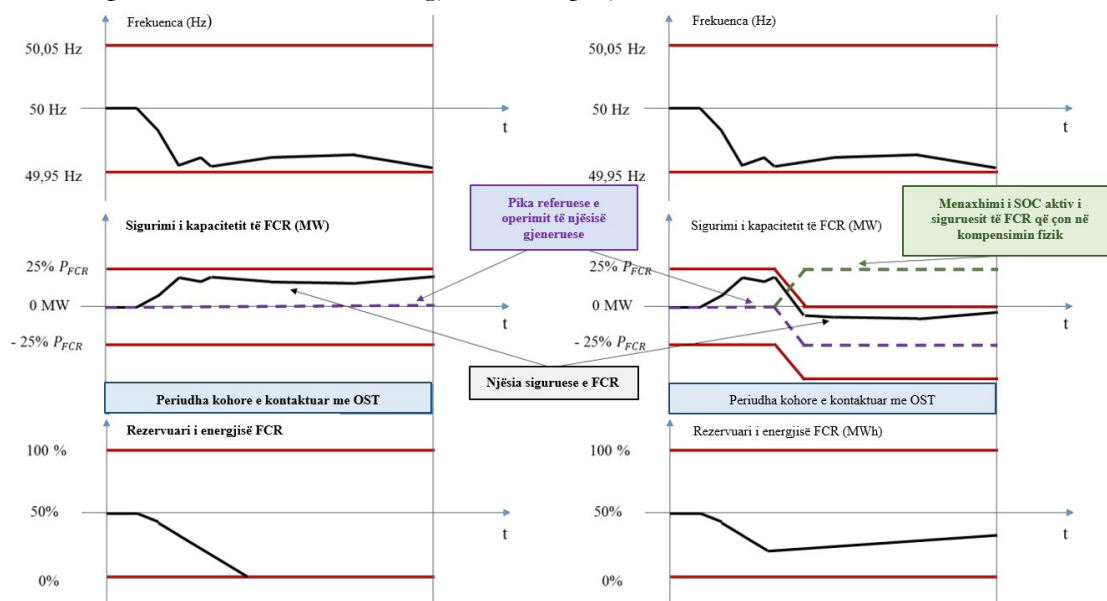

Figura tregon marrëdhënien ndërmjet devijimit të frekuencës, sigurimit të fuqisë FCR dhe përdorimit të rezervuarit të energjisë.

Në anën e majtë të figurës, tregohet një rast teorik i shterimit të rezervuarit pa menaxhim të rezervuarit të energjisë aktive gjatë periudhës kohore të kontraktuar nga OST-ja. Pika referuese e operimit të njësisë FCR përdoret për të përfaqësuar strategjinë e menaxhimit të rezervuarit të energjisë.

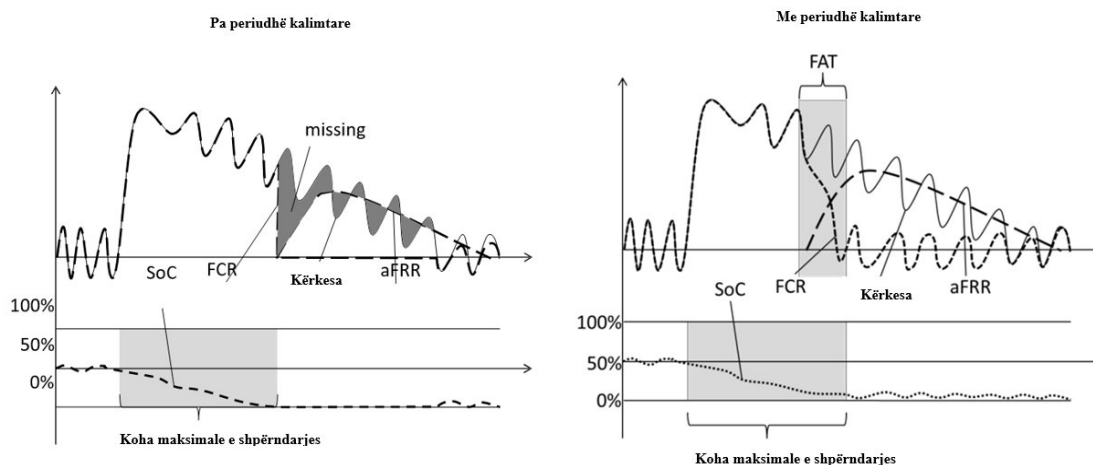
Në anën e djathtë të figurës, tregohet i njëjti rast duke zbatuar një strategji teorike të menaxhimit të rezervuarit të energjisë me kompensim fizik. Aty tregohet që një zhvendosje e

pikës referente të operimit mundëson ngarkimin e rezervuarit. Pas zhvendosjes së pikës së operimit, për të vazhduar me sigurimin e FCR-s deri në devijimin e frekuencës prej 200 mHz, mund të kuptohet se mund të arrihet 125% e fuqisë së parakualifikuar e njësisë FCR (pra 25% shtesë).

Nëse menaxhimi i rezervuarit të energjisë ka përdorur mbi përmbushjen e aktivizimit (p.sh kur frekuenca e sistemit tejkalon 50Hz, injektimi i energjisë është më i lartë sesa kërkohet), mund të shkaktohen ndikime negative të mundshme në qëndrueshmërinë e sistemit si lëkundjet e fuqisë. Si rrjedhim, nuk lejohet një menaxhim i tillë i rezervuarit të energjisë.

Një menaxhim i rezervuarit të energjisë nuk mund të parandalojë shterimin e plotë të rezervuarit të energjisë në rast të devijimeve me kohëzgjatje shumë të gjatë, gjatë gjendjes së alarmit. Prandaj, koncepti i ashtuquajtur “Modaliteti Rezervë” duhet të adoptohet plotësisht për të arritur një sjellje përfundimtare dhe të kontrollueshme të grupeve dhe njësive ofruese të FCR dhe për t’i parandaluar ata nga mundësia e një sjellje arbitrare (p.sh, ndalim i plotë i menjëhershëm i aktivizimit) në situata të tilla kritike. Qëllimi i modalitetit rezervë është, në këtë mënyrë, zgjatja maksimale e mundshme e ndikimit stabilizues për sistemin duke marrë në konsideratë kufizimet ekzistuese.

Ideja e Modaliteti Rezervë është për të ndihmuar njësitë siguroese të FCR-s me rezervuarë të kufizuar të energjisë nga “devijimi mesatar” i frekuencës së sistemit. Duke zbatuar këtë metodë, disponueshmëria e njësive siguroese të FCR-s me rezervuar të kufizuar të energjisë mund të zgjatet (shiko gjithashtu grafikun më poshtë) në varësi të vlerës mesatare të frekuencës së sistemit.

Lidhur me nenin 3.4:

Bazuar në rëndësinë e veçantë të FCR-s për sigurinë e sistemit, aktivizimi i përshtatshëm i FCR-s, veçanërisht në situata të jashtëzakonshme (p.sh ndarja e sistemit ose ndërprerja e komponentëve të FCR-s) është me rëndësi të madhe.

Nën dritën e zhvillimit të inkurajimit të tregut të FCR-s, nevojat e pjesëmarrësve përkatës të tregut janë marrë në konsideratë sa aq ka qenë e mundur. Një nga kërkesat e pjesëmarrësve të tregut është kontrolli i centralizuar i FCR-s, si dhe matja e centralizuar e frekuencës, në mënyrë që të rritet efienca e kostos. Megjithatë krahasuar me metodën aktuale të matjes *on-site* të frekuencës dhe aktivizimin plotësisht të pavarur të FCR-s, matja e centralizuar e frekuencës dhe kontrolli i centralizuar mbajnë natyrshëm riskun e keqfunksionimit (në rast të ndarjes së sistemit) ose të humbjes së kapacitetit të FCR-s (ndërprerja e SCADA ose komunikimit). Në përgjithësi, nuk është e pranueshme një përkeqësim i ndjeshëm i sigurisë së sistemit krahasuar me nivelin aktual të sigurisë.

Megjithatë, kërkesat përkatëse në këtë propozim marrin parasysh:

- Mundësinë e zbatimit të matjeve të centralizuara të frekuencës dhe operimin e centralizuar të

FCR-s, në rastin kur OSB-ja mund të vërtetojë që një zgjidhje e decentralizuar plotësisht ose një procedurë rezervë e decentralizuar nuk mund të implementohet me përpjekje të mjaftueshme.

- Zbatimin përkatës të nenit 154 (4) të SO GL-s, i cili përfshin kërkesat në lidhje me kufizimet e përqendrimit të FCR-s në lidhje me incidentet e vetme.

Rrjedhimisht, FCR-ja totale e operuar nga një rregullator i vetëm i FCR-s i pavarur është kufizuar në 30 MW, në veçanti në lidhje me incidentet që prekin p.sh. SCADA e OSB-së. OSB lejohet të operojë më shumë se një rregullator të pavarur të FCR-s. Përveç kësaj dhe për të parandaluar ndikimin e keqfunksionimit teknik të sigurimit të FCR-s nga kontrolli i centralizuar, FCR-ja totale e operuar me kontroll të centralizuar dhe matja e centralizuar e frekuencës në një bllok LFC të një OST është e kufizuar deri në 75 MW, në mënyrë që të merren në konsideratë ndërprerjet e një siguresi telekomunikacioni në rajonin e një OST-je, i cili mund të ofrojë shërbimet e tij për disa OSB.

Njësitë dhe grupet siguruese të FCR-s duhet të bazohen në matjen lokale të frekuencës të paktën për çdo pikë lidhje, ku pika e lidhjes është e përcaktuar si pika e lidhjes fizike me rrjetin publik. Në raste të veçanta kur njësitë ose grupet e FCR-s janë lidhur në një rrjet industrial, duhet të përdoret matja lokale e frekuencës së njësisë së FCR-s. Arsyeja për këtë kërkesë është fakti që aktivizimi i FCR-s duhet të bëhet bazuar në matjet e frekuencës lokale për të siguruar aktivizim të përshtatshëm gjithashtu në skenarë të jashtëzakonshëm. Nga ana teknike e njësisë siguruese të FCR-s, matja e frekuencës lokale është një karakteristikë natyrore në shumicën e teknologjive prodhuese, si për njësitë me lidhje sinkrone edhe për ato me lidhje jo-sinkrone (nëpërmjet elektronikës së fuqisë) me sistemin. Kjo kërkesë ka qenë zbatuar gjithashtu edhe më parë.

Derogimi dhe Zhvillimi

Eksperiencat me kontrollin e centralizuar të frekuencës do të shkëmbehen (share) gjatë periudhës prej 4 vitesh, pas hyrjes në fuqi të këtij neni nga OST ku lidhet rezerva dhe pas vlerësimit nga të gjitha OST-të. Nëse rezultati provon se kontrolli i centralizuar i grupeve siguruese të FCR-s mund të jetë po aq i besueshëm dhe i qëndrueshëm sa zgjidhja e decentralizuar, OST-të së bashku mund të rishikojnë zgjidhjen e preferuar (të decentralizuar), ose duke zgjatur periudhën e derogimit ose duke lejuar kontrollin e centralizuar të FCR-s si një zgjidhje alternative sipas kushteve të veçanta. Evoluimi dhe zhvillimi i pajisjeve të kontrolluara nga OSB-të sipas parimit të centralizuar mund të lejojë zgjidhje më të fuqishme gjatë kësaj periudhe derogimi.

Në lidhje me nenin 3.5

Në gjendjen e emergjencës, kur devijimi i frekuencës së sistemit tejkalon 200 mHz, FCR-ja e prokuruar, parimisht ka shteruar. Për të parandaluar rënien e sistemit dhe shkyçjen përkatëse të të gjithë njësive gjeneruese dhe objekteve të kërkesës, njësitë e sigurimit të FCR-s duhet të vazhdojnë aktivizimin e vëllimit të prokuruar. Ky koncept ka qenë zbatuar gjithashtu edhe më parë.

Propozimi i të gjithë OST-ve të Evropës Kontinentale për karakteristikat shitesë të FCR-s në përputhje me nenin 145 (2) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/1485 të datës 2 gusht 2017 për krijimin e një udhëzuesi mbi Operimin e Sistemit të Transmetimit të Energjisë

28.1.2019

Përmbajtja

Neni 1 Lënda dhe fushëveprimi

Neni 2 Përkufizimet dhe interpretimi

Neni 3 Karakteristikat shitesë të FCR-s

Neni 4 Publikimi dhe zbatimi i propozimit të karakteristikave shitesë të FCR-s

Neni 5 Gjuha

Të gjithë Operatorët e Sistemit të Transmetimit të Zonës Sinkrone të Evropës Kontinentale marrin në konsideratë sa vijon:

Ndërkohë:

1. Ky dokument është një propozim i përbashkët i hartuar nga të gjithë Operatorët e Sistemit të Transmetimit të Zonës Sinkrone të Evropës Kontinentale (në vijim referuar si "OST-të") në lidhje me hartimin e karakteristikave shtesë të Rezervave për Ruajtjen e Frekuencës (në vijim referuar si "karakteristika shtesë të FCR-s" në përputhje me nenin 154 (2) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/1485 të datës 2 gusht 2017, për krijimin e një udhëzuesi për operimin e sistemit të transmetimit të energjisë elektrike (në vijim referuar si: "SO GL").

2. Propozimi i karakteristikave shtesë të FCR-s merr në konsideratë parimet dhe qëllimet e përgjithshme të përcaktuara në Rregulloren e Komisionit (BE) 2017/1485 të datës 2 gusht 2017, për krijimin e një udhëzuesi për operimin e sistemit të transmetimit të energjisë elektrike. Qëllimi i Rregullores së Komisionit (BE) 2017/1485 është të garantojë sigurinë operationale të sistemit të transmetimit të interkonektuar. Për këtë qëllim përcakton kërkesa për miratimin e termave dhe kushteve ose metodologjive të OST-ve, veçanërisht në lidhje me karakteristikat shtesë të FCR-së në përputhje me nenin 154 (2).

3. Në lidhje me nenin 154 të SO GL-së, i cili përcakton vetëm kërkesat teknike minimale të FCR-s, të gjithë OST-të e Zonës Sinkrone kanë të drejtë të specifikojnë, në marrëveshjen operationale të zonës sinkrone, karakteristikat e përbashkëta shtesë të FCR-s që kërkojnë për të siguruar sigurinë operative në Zonën Sinkrone, me anë të një sërë parametrash teknikë dhe brenda intervaleve të nenit 15 (2) (d) të Rregullores së Komisionit (BE) 2016/631 të datës 14 prill 2016 për krijimin e një kodi rrjeti për kërkesat për lidhjen në rrjet të gjeneruesve dhe Nenit 27 dhe 28 të Rregullores së Komisionit (BE) 2016/1388 të datës 17 gusht 2016 për krijimin e një Kodi Rrjeti për lidhjen e kërkesës. Për të pasqyruar nevojat individuale të Zonës Sinkrone të Evropës Kontinentale, OST-të e Zonës Sinkrone të Evropës Kontinentale propozojnë karakteristika shtesë përkatëse të përshkruara më poshtë.

4. Propozimi përcakton kushtet për njësitë siguruese të FCR-s dhe/ose grupet siguruese të FCR-s: në lidhje me aktivizimin e FCR-s dhe në veçanti në lidhje me disponueshmërinë e FCR-së edhe në gjendjen e sistemit në limitet e sigurisë me këndvështrim edhe të teknologjitë e reja.

5. Neni 6 (2) (d) (iii) i SO GL-s kërkon që të gjithë OST-të të hartojnë metodologjitë, kushtet dhe vlerat e përfshira në marrëveshjen operationale të zonës sinkronie në nenin 118 në lidhje me karakteristikat shtesë të FCR-s në përputhje me nenin 154 (2).

6. Sipas nenit 6 të SO GL-s, propozimi i karakteristikave shtesë të FCR-s pritet të zvogëlojë riskun e aktivizimit të papërshtatshëm të FCR dhe të padisponueshmërisë së FCR në gjendjen e sistemit në limitet e sigurisë. Duke pasur parasysh këtë, karakteristikat e propozuara shtesë të paraqitura më poshtë do të kontribuojnë në qëndrueshmërinë e sistemit dhe për më tepër në arritjen e objektivave të nenit 4 të SO GL-s.

7. Specifikimi i aktivizimit të FCR-s ka për qëllim të sigurojë përgjigje të shpejtë dhe për këtë arsye ndihmon në qëndrueshmërinë e sistemit. Specifikimet për njësitë siguruese të FCR-s dhe/ose grupet siguruese të FCR-s me rezervuar të kufizuar të energjisë synojnë të sigurojnë disponueshmëri të mjaftueshme edhe në statusin e sistemit në limitet e sigurisë së operimit. Specifikimet për matjen e frekuencës synojnë të sigurojnë disponueshmërinë e funksionalitetit të pavarur të njësive siguruese të FCR-s dhe/ose grupeve siguruese të FCR-s në veçanti në rast të ndarjes së sistemit ose problemeve në komunikim. Periudha kalimtare përcaktohet për të shmangur gjithashtu ndryshimin e shpejtë të kërkesave për njësitë tashmë ekzistuese të sigurimit të FCR-s dhe/ose grupet siguruese të FCR-s.

8. Në përfundim, propozimi i karakteristikave shtesë të FCR-s kontribuon në objektivat e përgjithshme të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/1485 në të mirë të gjithë pjesëmarrësve të tregut dhe konsumatorëve fundorë të energjisë elektrike.

PARAQET PROPOZIMIN E MËPOSHTËM TË KARAKTERISTIKAVE SHITESË TË FCR-s PËR TË GJITHË AUTORITETET RREGULLATORE:

Neni 1

Lënda dhe fushëveprimi

Karakteristikat shtesë të FCR-s siç përcaktohen në këtë propozim do të konsiderohen si propozim i përbashkët i të gjithë OST-ve të Evropës Kontinentale në përputhje me nenin 154 (2) të SO GL-s dhe do të mbulojnë kërkesat përveç atyre të nenit 154 për njësitë siguruese të FCR dhe/ose grupet siguruese të FCR-s.

Neni 2

Përkufizimet dhe interpretimi

1. Për qëllimet e propozimit të karakteristikave shtesë të FCR-s, termat e përdorur në këtë dokument kanë kuptimin e përkufizimeve të përfshira në nenin 3 të SO GL-s, nenin 2 të Rregullores (EC) 714/2009, nenin 2 të Direktivës 2009/72/EC, nenin 2 të Rregullores së Komisionit (BE) 543/2013 dhe nenin 2 të Rregullores së Komisionit (BE) 2016/631.

2. Në këtë propozim të karakteristikave shtesë të FCR-s, përveç nëse konteksti kërkon ndryshe:

- a) njëjës tregon shumësin dhe anasjelltas;
- b) tabela e përmbajtjes dhe titujt janë vendosur vetëm për lehtësi dhe nuk ndikojnë në interpretimin e këtij propozimi të karakteristikave shtesë të FCR-s; dhe
- c) çdo referencë në legjislacion, rregullore, direktivë, urdhër, instrument, kod ose ndonjë akt tjetër do të përfshijë çdo amendim, shtesë ose ri-miratim të tij në fuqi në kohën e miratimit.

Neni 3

Karakteristikat shtesë të FCR-s

1. Secili OST duhet të garantojë që, ose çdo njësi siguruese e FCR-s dhe grupi që siguron FCR-n ose në rast se një OST përdor përgjigje të kombinuara për të përmbushur sigurimin e FCR-së, aktivizimi i të gjitha njësive siguruese të FCR-s dhe grupeve siguruese të FCR-s nuk vonohet artificialisht, fillon sa më shpejt të jetë e mundur, por jo më vonë se 2 sekonda pas një Devijimi Frekuence, dhe aktivizimi do të rritet të paktën linearisht ose më shpejt. Nëse vonesa në aktivizimin fillestar të përgjigjes së fuqisë aktive ndaj frekuencës është më e madhe se dy sekonda dhe/ose aktivizimi i përgjigjes së fuqisë aktive ndaj frekuencës nuk mund të jetë më lineare ose më e shpejtë, pronari i objektit gjenerues të energjisë duhet të sigurojë dëshmi teknike për OST përkatëse, duke demonstruar pse është e nevojshme një kohë më e gjatë. Këto kërkesa duhet të kontrollohen gjatë parakualifikimit sipas nenit 155 të SO GL-s.

2. Çdo njësi ose grup sigurues i FCR-s duhet të jetë i aftë të qëndrojë i lidhur në rrjet brenda intervalit të frekuencave prej 47,5 deri në 51,5 Hz për periudhat kohore të përcaktuara nga OST duke marrë parasysh teknike kufi të njësive përkatëse të sigurimit FCR-s ose grupeve siguruese të FCR-s në përputhje me nenin 154 (6) të SO GL. Secili OST në dialog me OSSh-të duhet të sigurojë që FCR-n në shpërndarje të mos reduktohet ndjeshëm nga veprimet e shkyçjeve të ngarkesës.

3. Njësitë siguruese të FCR-s ose grupet siguruese të FCR-s konsiderohen të kenë rezervuarë të kufizuar të energjisë (LER) në rast se një aktivizim i plotë i vazhdueshëm për një periudhë prej 2 orësh në drejtim pozitiv ose negativ mundet, pa marrë parasysh efektin e menaxhimit të rezervuarit të energjisë aktive, të çojë në një kufizim të aftësisë së tij për të siguruar aktivizimin e plotë të FCR-s në përputhje me nenin 156 (8) të SO GL-s, për shkak të shterimit të rezervuarit të

tij të energjisë duke marrë parasysh rezervuarin(et) efektive të energjisë. Njësitë ose grupet siguruese të FCR-s që nuk konsiderohen si LER që përbëhen nga objekte teknike me rezervuarë të kufizuar të energjisë, duhet të sigurojnë që të jenë në gjendje të aktivizojnë plotësisht sigurimin e FCR-s në përputhje me nenin 156 (7) të SO GL-s. Për shmangien e dyshimit, njësitë ose grupet siguruese të FCR-s që përmbajnë objekte teknike me rezerva të pakufizuara të energjisë dhe objekte teknike me rezerva të kufizuara të energjisë nuk do të konsiderohen LER në rast se rezervari i tyre i energjisë nuk kufizon aftësinë për të siguruar FCR-n sipas nenit 156 (7) e SO GL.

Në rast se njësitë siguruese të FCR-s ose grupet siguruese të FCR-s që përmbajnë objekte teknike me rezervuarë të kufizuar të energjisë duhet të kompensojnë mungesën e mundshme të energjisë dhe kështu mungesën e FCR-s, ata duhet të jenë në gjendje të zhvendosin aktivizimin e FCR-s tek objektet teknike të disponueshme për të garantuar sigurimin e FCR-s. Në çdo rast zhvendosja e aktivizimit të FCR-s do të garantojë vazhdimësinë e sigurimit të FCR-s. Njësitë siguruese të FCR-s ose grupet siguruese të FCR-s që konsiderohen si LER do të respektojnë afatin minimal të aktivizimit të plotë të FCR-s sipas nenit 156 (9), 156 (10) dhe 156 (11) të SO GL-s. Objektet teknike me rezerva të pakufizuara të energjisë të njësive siguruese të FCR-s ose grupeve siguruese të FCR nuk duhet të kufizojnë sigurimin e tyre të FCR-s në rastet kur objektet teknike me rezervuar të kufizuar të energjisë (të atij grupi/njësie që ofron FCR-n) janë tashmë të shteruar në drejtimin pozitiv ose negativ sipas nenit 156 (8) të SO GL-s.

Për parakualifikim, OST-të do të kërkojnë që njësitë siguruese të FCR-s ose grupet siguruese të FCR-s të respektojnë sa më poshtë:

- Njësitë siguruese të FCR-s ose grupet siguruese të FCR-s që përdorin objekte teknike me rezervuar të kufizuar të energjisë, duhet të kenë një menaxhim të rezervuarit të energjisë aktive. Menaxhimi i rezervuarit të energjisë aktive do të sigurojë një aktivizim të vazhdueshëm fizik të FCR-s në gjendje normale sipas nenit 156 (9) të SO GL-s. Në vijim të nenit 156 (9) të SO GL-s, siguresi i FCR duhet të sigurojë që njësitë siguruese të FCR-s ose grupet siguruese të FCR-s që konsiderohen si LER kanë një dimensionim të rezervuarit të energjisë të mjaftueshëm për të mbuluar Devijimin e Frekuencës prej 200 mHz për të paktën [15-30] minuta në drejtim pozitiv dhe negativ duke marrë parasysh edhe devijimet e mundshme të frekuencës që mund të ndodhin para hyrjes në gjendjen e alarmit. Për të mundësuar menaxhimin e rezervuarit të energjisë aktive, njësitë të tilla siguruese të FCR-s ose grupet siguruese të FCR-s që konsiderohen si LER duhet të kenë një raport të fuqisë nominale me fuqinë e parakualifikuar prej të paktën 1.25: 1 ose një zgjidhje alternative me ndikim ekuivalent. Çdo kohë e nevojshme për procesin e mbushjes së rezervuarit duhet të merret parasysh për menaxhimin e rezervuarit të energjisë. Vlera në kllapa e dhënë në këtë paragraf varet nga periudha e aktivizimit minimal që duhet të sigurohet nga ofruesit e FCR-s sipas nenit 156 (9), (10) dhe (11) të SO GL-s.

- Menaxhimi i rezervuarit të energjisë të njësive siguruese të FCR dhe grupit sigures të FCR nuk duhet të mbështetet mbi përmbushjen e aktivizimit.

- Njësitë siguruese të FCR-s ose grupet siguruese të FCR-s me rezervuarë të kufizuar të energjisë që janë të lidhur në rrjet me anë të inverterave duhet të sigurojnë që afër kufirit të rezervuarit të tij të energjisë, kapaciteti i mbetur është i mjaftueshëm për të ruajtur kundërpërgjigjen e tij ndaj devijimeve të frekuencës në terma afat-shkurtër. Prandaj, njësia do të kalojë nga modaliteti normal në modalitetin rezervë në t_{FAT} (koha e plotë e aktivizimit të aFRR sipas nenit 158 (1) (f) të SO GL-s) përpara shterimit të rezervuarit të energjisë për shkak të sigurimit maksimal të FCR-s në një drejtim. Gjatë modalitetit rezervë njësia duhet të reagojë vetëm ndaj devijimeve të frekuencës në terma afat-shkurtër duke ndjekur frekuencën me shpërndarje standarde normale:

$$\overline{\Delta f_{zero-mean}}(t) = \Delta f(t) - \frac{1}{n(t - t_{FAT})} \sum_{i=0}^{n(t-t_{FAT})} \Delta f(t - t_i) \text{ (modalitetit rezervë)}$$

- Për kalimin nga modaliteti normal në modalitetin rezervë zbatohet një funksion linear kalimtar T brenda periudhës kalimtare të $t_{\text{shterimit}} - t_{\text{FAT}}$ deri në $t_{\text{shterimit}}$:

$$f_{\text{aktivizimit}}(t) = \overline{\Delta f_{\text{zero-mean}}(t)} \cdot T + (1 - T) \cdot \Delta f(t)$$

Përmbushja e kërkesave të lartpërmendura si dhe atyre në nenin 156 (9), (10) dhe (11) të SO GL-s do t'i nënshtrohen procesit të parakualifikimit të përcaktuar nga OST.

4. Njësitë dhe grupet siguroese të FCR-s duhet të bazohen në matjen lokale të frekuencës së paku për pikë lidhjeje ose kur është e mundur teknikisht më poshtë në anën e njërive gjeneruese, në modulin gjenerues të energjisë ose njësinë e kërkesës.

5. Grupet siguroese të FCR-s duhet të kenë matje të decentralizuara të frekuencës për secilën pikë lidhjeje (bazuar në matjen lokale të frekuencës) që mund të përdoren ose si parazgjedhje ose si një zgjidhje rezervë për të siguruar një funksion të pavarur dhe aktivizimin e duhur në rast të gabimeve të kontrollit qendror p.sh. ndërprerja e SCADA-s, defekte në linjat e komunikimit) ose ndarja e sistemit të rrjetit elektrik. Në rastin e kontrollit qendror, kërkesat shitesë janë si më poshtë:

i) Funksioni i vëzhgimit do të zbulojë çdo lloj gabimi të devijimeve të kontrollit qendror ose të frekuencës midis objekteve teknike. Siguruesi i FCR-së do të iniciojë menjëherë kundër-masat për të siguruar që sigurimi i FCR-së të mos ndikohet dukshëm negativisht.

ii) Saktësia minimale e matjes lokale të frekuencës e përdorur për procedurën rezervë të decentralizuar plotësisht mund të reduktohet nëse pranohet nga OST ku lidhet rezerva.

6. Për një periudhë kohore prej 4 vitesh pas hyrjes në fuqi të këtij propozimi dhe në rast se nuk mund të zbatohet një procedurë rezervë e decentralizuar sipas paragrafit 5, mund të zbatohet brenda një grupi siguroes FCR-s ose në rast se procedura rezervë nuk mund të përmbushë kërkesat e OST-së ku është lidhur rezerva (p.sh. saktësia ose besueshmëria e matjeve lokale të frekuencës) zbatimi i një kontrolli të centralizuar të grupeve siguroese të FCR-s lejohet përkohësisht nën kushtet e mëposhtme:

i) Për të zbutur riskun e keqfunksionimit të objekteve teknike në rast të gabimeve të kontrollit qendror (p.sh. ndërprerja e SCADA-s, problemet në linjat e komunikimit) dhe për të kufizuar ndikimin në frekuencë, një rregullator i vetëm i centralizuar i FCR-s nuk duhet të rregullojë më shumë se 30 MW të FCR-s.

ii) Në përputhje me nenin 156 (6a) të SOGL-s, OST-të ku lidhet rezerva duhet të vëzhgojnë pjesën e FCR-s të siguruar në këtë mënyrë të kontrollit qendror brenda procesit të prokurimit dhe të zbatojë një kufi të sasisë së përgjithshme të vëllimit të prokuruar për secilin bllok të LFC deri në 75 MW sipas nenit 154 (4) të SOGL-s.

7. Secili OST duhet të kërkojë që njësitë siguroese të FCR-s dhe grupet siguroese të FCR-s të vazhdojnë të sigurojnë FCR-në dhe nuk lejohen të zvogëlojnë aktivizimin në rast të devijimit të frekuencës jashtë intervalit të frekuencës ± 200 mHz deri në intervalet e frekuencës të përcaktuara në nenin 3.2.

Neni 4

Publikimi dhe zbatimi i propozimit të karakteristikave shitesë të FCR-s

OST-të do të publikojnë propozimin e karakteristikave shitesë të FCR-s pa vonesa të panevojshme pasi të gjithë autoritetet rregullatore kombëtare të kenë miratuar propozimin ose është marrë vendim nga Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë në përputhje me nenin 8 (1) dhe nenin 11 të SO GL-s.

OST-të do të fillojnë të zbatojnë karakteristikat shitesë të FCR-s siç specifikohet në këtë propozim menjëherë pasi autoritetet rregullatore kombëtare të kenë miratuar propozimin në

përputhje me nenin 6 (3) SO GL-s ose është marrë një vendim nga Agjencia në përputhje me nenin 6 (8) SO GL-s. Periudha kalimtare për zbatimin e karakteristikave shtesë të FCR-s nga siguruesit e FCR-s që preken do të jetë dy vite: një vit për OST-të për të përshtatur Termat dhe Kushtet e tyre dhe një vit shtesë për siguruesit e FCR-s për të zbatuar karakteristikat shtesë në FCR-s.

Neni 5

Gjuha

Gjuha e referencës për këtë propozim të karakteristikave shtesë për FCR-n duhet të jetë anglishtja. Për shmangien e dyshimit, ku OST-të duhet të përkthejnë këtë propozim të karakteristikave shtesë të FCR-s në gjuhën e tyre kombëtare, në rast të mospërputhjeve midis versionit në gjuhën angleze të publikuar nga OST-të në përputhje me nenin 8 të rregullores së SO GL-s dhe çdo versioni në një gjuhë tjetër, OST-të përkatëse, në përputhje me legjislacionin kombëtar, do t'ju sigurojnë autoriteteve përkatëse kombëtare rregullatore një përkthim të përditësuar të propozimit të karakteristikave shtesë të FCR-s.